

309498 – رامزاننىڭ قازا روزىسىنى تۇتمەن دەپ نىيەت قىلىپ تاڭ يورۇپ بولغاندىن كېيىن تۇرغان بولسا تۇتقان روزىسى توغرا بولامدۇ؟

سۇئال

رامزاننىڭ قازا روزىسىنى تۇتالماي بەك كېچىكىپ كەتكەنلىكى ئۈچۈن ئاخشام روزا تۇتۇش نىيىتىگە كەلدىم، لېكىن كېچىدە تۇرۇپ سوھۇرلۇق يېسەم رامزاننىڭ قازا روزىسىنى تۇتمەن دەپ نىيەت قىلدىم، ئۇخلاپ ئويغانسام بامدات ۋاقتى بولۇپ قاپتۇ، سوھۇرلۇق يېمەپتىمەن، مېنىڭ روزا تۇتۇشۇم ۋاجىپ بولامدۇ؟ تۇتمىساممۇ توغرا بولامدۇ؟ روزا تۇتسام قازا روزام توغرا بولامدۇ؟ چۈنكى مەن نىيەتنى سۇھۇرلۇق يېيىشكە شەرت قىلغان ئىدىم؟ . بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

ئىخچام جاۋاب

بامداتقا ئەزان ئوقۇشتىن بۇرۇن تۇرغان بولسىڭىز، روزىنى نىيەت قىلغان بولسىڭىز تۇتقان روزىڭىز توغرا بولىدۇ، ئەگەر ئەزاندىن كېيىن تۇرغان بولسىڭىز، قازا دەپ تۇتقان روزىڭىز توغرا بولمايدۇ، چۈنكى نىيەت كەسكىنلىككە ئالاقىدار بولمىغان، بۇنىڭ تەپسىلاتىنى بىلىش مۇھىم بولغانلىقى ئۈچۈن تۆۋەندە تەپسىلىي جاۋابقا قارالسۇن.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل مەدھىيىلەر ئالەملەرنىڭ رەببى بولغان ئاللاھقا خاستۇر، پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا، ساھابىلىرىغا ۋە قىيامەتكىچە ئۇلارغا ئەگەشكەن كىشىلەرگە ئاللاھنىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

ۋاجىپ بولغان روزىدا نىيەتنى كېچىدە قىلىشنىڭ ۋاجىپ ئىكەنلىكى.

ۋاجىپ بولغان ھەرقانداق روزا ئۈچۈن نىيەتنى كېچىدە قىلىش ۋاجىپ بولىدۇ، رامزاننىڭ قازا روزىسىمۇ شۇنىڭ جۈملىسىدىندۇر. بۇ توغرىدا پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: «تاڭ يورۇشتىن ئىلگىرى نىيەت قىلمىغان كىشىنىڭ روزىسى روزا بولمايدۇ. [ئەبۇ داۋۇد رىۋايىتى 2454 – ھەدىس. تىرمىزى رىۋايىتى 730 – ھەدىس. نەسائىي رىۋايىتى 2331 – ھەدىس. نەسائىينىڭ لەپزىدە: «تاڭ يورۇشتىن ئىلگىرى روزا تۇتمىغان كىشىنىڭ روزىسى روزا بولمايدۇ» دەپ كەلگەن. بۇ ھەدىسنى شەيخ ئەلبانى سەھىھ دەپ" ئەبۇ داۋۇدنىڭ سەھىھ ھەدىسلەر توپلىمىدا "كەلتۈرگەن].

ئىمام تىرمىزى رەھىمەھۇللاھ بۇ ھەدىسكە ئەگەشتۈرۈپ مۇنداق دەيدۇ: "بەزى ئالىملارنىڭ قارىشىدا بۇ ھەدىسنىڭ مەنىسى: رامزاندا ياكى رامزاندىن باشقا ۋاقىتلاردا، نەزىر روزىسىدا تاڭ يورۇشتىن ئىلگىرى نىيەت قىلمىغان كىشىنىڭ روزىسى روزا

بولمايدۇ، دېمەكتۇر.

ئەمما نەپلە روزا بولسا ئۇنى تاڭ يورغاندىن كېيىن نىيەت قىلىشمۇ توغرا بولىدۇ، بۇ ئىمام شافىئى، ئىمام ئەھمەد ۋە ئىسھاق ئىبنى راھۇۋەي قاتارلىق ئالىملارنىڭ قارىشىدۇر.

ئەمما ئەبۇ ھەنىپە رەھىمەھۇللاھ: روزىنى تاڭ يورغاندىن كېيىن نىيەت قىلىشمۇ توغرا بولىدۇ دېگەن قاراشتا بولدى.

ئىبنى قۇدامە رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "ئەگەر روزا رامىزان روزىسى بولسۇن ياكى قازا روزا بولسۇن، نەزىر روزا ۋە كاپارەت روزىسى بولسۇن ئوخشاشلا ئۇنى كېچىدە نىيەت قىلىش شەرت بولىدۇ. بۇ ئىمام شافىئى، ئىمام ئەھمەد ۋە ئىمام مالىك قاتارلىق ئالىملارنىڭ قارىشىدۇر."

ئەبۇ ھەنىپە رەھىمەھۇللاھ: ھەر قانداق روزىنى تاڭ يورغاندىن كېيىن نىيەت قىلىشمۇ توغرا بولىدۇ، دېدى [. ئەلمۇغنى " - 3 توم - 109 بەت].

كەسكىن بولمىغان نىيەت بىلەن قازا روزا تۇتسا توغرا بولامدۇ؟.

ئەگەر سىز كېچىدە تۇرۇپ سوھۇرلۇق يېسەم روزا تۇتمەن دەپ نىيەت قىلغان بولسىڭىز، سوھۇرلۇق يېيەلمەستىن روزا تۇتسىڭىز بۇ نىيەتىڭىز كەسكىن بولمايدۇ، ئۇنداق نىيەت بىلەن تۇتقان روزا دۇرۇس بولمايدۇ.

ئىمام نەۋەۋىي رەھىمەھۇللاھ "ئەلپۇرۇ- 4 توم- 459 بەتتە مۇنداق دەيدۇ": بىزنىڭ مەزھەبىمىز ئاساسەن: ئىپتار قىلىشتا ئىككىلىنىپ قالسا ياكى باشقا بىر ۋاقىتتا ئىپتار قىلىدىغانلىقىنى نىيەت قىلسا ياكى يىمەكلىك تاپسام يەيمەن بولمىسا روزىنى تاماملايمەن دېسە، بۇ خۇددى ناماز مەسلىسىدىكى ئىختىلاپقا ئوخشايدۇ، بەزىلەر ئۇ كىشى نىيەتنى كەسكىن قىلمىغانلىقى ئۈچۈن باتىل بولىدۇ دېگەن، شۇنىڭ ئۈچۈن بۇنداق ئېنىقسىز نىيەت بىلەن روزىنى باشلاش توغرا بولمايدۇ."

پىقھى ئالىملىرىنىڭ بەزىسى: ئەتە رامىزان بولسا مەن روزا تۇتمەن دېگەن كىشىنىڭ روزىسىنى توغرا بولىدۇ دېدى، ئۇنداق بولمىشى، ئۇ كىشى ئەتە رامىزان بولىدىغانلىقىنى بىلمىدى، ئۇ كىشى ئاينىڭ سابىت بولمىشى توغرىسىدا ئىككىلەندى، روزا تۇتمەن ياكى تۇتمايمەن دېگەن نىيەتتە ئىككىلەنمىدى، شۇنىڭ ئۈچۈن رامىزاندا ئىپتار قىلىشى دۇرۇس بولغان بىر كىشىنىڭ رامىزاننىڭ كېچىلىرىنىڭ بىرىدە: ئەتە روزا تۇتشمۇ مۇمكىن ياكى تۇتماسلىقىمۇ مۇمكىن دېسە، ئاندىن تاڭ يورغاندىن كېيىن روزا تۇتۇش ئىرادىسىگە كەلسە، ئۇ كىشى نىيەتتە ئىككىلەنگەنلىكى ئۈچۈن تۇتقان روزىسى توغرا بولمايدۇ [. شەرھىل مۇمتى - 6 توم - 362 بەت].

شۇنىڭغا ئاساسەن: سىز ئەزاندىن بۇرۇن تۇرۇپ روزىنى نىيەت قىلىشىڭىز تۇتقان روزىڭىز توغرا بولىدۇ. ئەمما ئەزاندىن كېيىن تۇرسىڭىز قازا نىيەتى بىلەن تۇتقان روزىڭىز توغرا بولمايدۇ، چۈنكى نىيەتىڭىز ئېسىلىپ قالغان كەسكىن بولمىغان.

هەممىدىن توغرىنى ئاللاھ تائالا ياخشى بىلگۈچىدۇر.